

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Պատմության

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆելիքս Մովսիսյան Վազգենի

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 8

« 16 » հունվարի, 2025 թ.

Պ/Բ-065 ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

բոլոր կրթական ծրագրերի համար

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

պատմության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

առկա/հեռակա,

2-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Գնել Տիգրանյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. փոստ՝ gnel-t@mail.ru

Հասցե՝ Գր. Լուսավորչի 56/39

Վանաձոր- 2025թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. . Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. . Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. . Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. . Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. . Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. 0. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. 1. Դասավանդման մեթոդներ
9. 2. Ուսումնառության մեթոդները
10. 3. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. 4. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. 5. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.1 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.2 Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.3 Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.4 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. 6. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. 7. Գնահատում
 - 14.1 Ուսանողների գիտելիքների
 - 14.2 Հարցաշար
 - 14.3 Գնահատման չափանիշներ
15. 8. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

Քաղաքագիտություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ քաղաքական պատմության, գործընթացների և զարգացման փուլերի մասին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը պետք է գաղափար ունենա քաղաքական համակարգի, պետության կառավարման տիպերի և ձևերի, քաղաքական իշխանության, քաղաքական կուլտուրայի, քաղաքական կազմակերպությունների, իշխանության ձևավորման սկզբունքների, միջազգային քաղաքական կազմակերպությունների մասին:

«Քաղաքագիտություն» դասընթացը կարևորվում է մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի աշխարհայացքային և հաղորդակցական կրթամասի կամընտրական դասընթացների շարքում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է

- Հասարակության քաղաքական համակարգի զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Պահանջվող չափանիշների շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Կողմնորոշվելու և վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են

- Սովորեցնել քաղաքագիտության տեսական հիմքերը:
- Բացատրել քաղաքական համակարգի զարգացման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել ինքնուրույն հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Քաղաքագիտություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների նախնական գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը²

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

«Քաղաքագիտություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողների ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1.Ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման փուլերը, քաղաքական և քաղաքագիտական սուբյեկտների գործառնությունները, սկզբունքները, մարդու տեղն ու դերը քաղաքական համակարգի կայացման և կատարելագործման վրա:

2.Տարբարակել պետական կառավարման համակարգի տիպերը, քաղաքական վարչակարգի բնույթը, ժողովրդավարական և ոչ ժողովրդավարական վարչակարգերի կիրառման սկզբունքները:

3.Մեկնաբանել պետության տիպերն ու ձևերը, իշխանության ձևավորման առանձնահատկությունները կառավարման տարբեր մոդելներում:

4.Վերլուծել քաղաքական կոնֆլիկտների տիպերն ու կառուցվածքը, լուծման ուղիները, պարզաբանել լիդերի դերը քաղաքական գործընթացների կայացման և զարգացման վրա:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք էր բերում հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի

և

առանձին մասերի միջև կապերի մացություն,

ԱԿ6 կիրառել լոպյալ առարկայի բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին

և

կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետել սովյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Քաղաքագիտություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում

²<http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

³Նշվում է, թե սովյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	2 կրեդիտ/60 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	14	4
Մեմինար պարապմունք	14	4
Ինքնուրույն աշխատանք	32	52
Ընդամենը	60	60
Ստուգման ձևը (ստուգարք/		

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և

⁴Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնություն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնություն աշխատանքի տեսակներն են՝

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնություն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի ելույթունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Հարցինախապատրաստման մոդել** – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնություն աշխատանքի ամացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարաօլմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ	2	2			
2.	Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ	2	2			
3.	Պետություն, տիպերը, ձևերը	2	2			
4.	Քաղաքական իշխանություն	2	2			
5.	Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը	2	2			
6.	Մարդու դերը քաղաքականության մեջ	2	2			
7.	Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Իրավական պետություն	2	2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		14	14			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

1.	Վ.Թումանյան «Քաղաքագիտություն	1992թ.
2.	Քաղաքագիտության ներածություն	1994թ
3.	Քաղաքագիտություն ներածություն,	1996թ.
4.	Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն	2002թ.
5.	Մանուչարյան «Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության	2002թ.
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.	Գ. Միրումյան, Քաղաքական ուսմունքների պատմություն	2006թ
2.	Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն	2017թ.

11.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/ h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաք անակ	Գրականություն ⁹
1.	Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ	1.Քաղաքագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը: 2.Քաղաքագիտության կատեգորիալ համակարգը: 3.Քաղաքագիտության հետազոտության մեթոդները: 4.Քաղաքագիտության ֆունկցիաները: 5.Քաղաքագիտության և հասարակական մյուս գիտությունների կապը:	2	1.Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն»-ը, 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
2.	Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ	1.Օբյեկտ – սուբյեկտ հարաբերությունը քաղաքականության մեջ: 2.Քաղաքական սուբյեկտի բնութագիրը:	2	1.Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն»-ը, 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան,

⁹Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		3.Քաղաքականության սուբյեկտի դասակարգման սկզբունքը: 4.Քաղաքականության սուբյեկտի խմբերը: 5.Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ: 6.Գլոբալիզացիան գլոբալ քաղաքական սուբյեկտներ:		1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
3.	Պետություն, տիպերը , ձևերը	1.Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում: 2.Պետության ծագումը: 3.Պետության ֆունկցիաներն ու հատկանիշները: 4.Պետության տիպերն ու ձևերը: 5.Իրավական պետության բնութագիրը: 6.Նախագահական կառավարում 7.Պառլամենտական կառավարում 8.Կիսանախագահական-կիսապառլամենտական կառավարում	2	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
4.	Քաղաքական իշխանություն	1.«Իշխանությունն կատեգորիայի քաղաքագիտական մեկնաբանումը 2.Իշխանության մեկնաբանման մակարդակները 3.Իշխանության ռեսուրսներն ու լծակները	2	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.

		4.Իշխանության տիպերն ու ձևերը 5. Իշխանության լեգիտիմության խնդիրը		4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
5.	Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կոլտուրայի տիպերը	1.Քաղաքական գործընթացի էությունը: 2.Քաղաքական կոնֆլիկտի բնորոշումը: 3.Գործընթացի տիպերը: 4.Քաղաքական կոնֆլիկտի ձևերը, լուծման ուղիները: 5.Գործընթացների և կոնֆլիկտների դերը կյանքում:	2	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտությունե, 1992թ. 2.Քաղաքագիտությաններածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություններածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
6.	Մարդուդերըքաղաքականությանմ եջ	1.Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ: 2.Անհատի քաղաքական դերի վերաբերյալ ուսմունքները: 3.Անհատի քաղաքական ակտիվացման մակարդակները: 4.Անհատի քաղաքական ակտիվացման փուլերը:	2	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտությունե, 1992թ. 2.Քաղաքագիտությաններածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություններածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
7.	Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Իրավական պետություն	1.Անցումային հասարակության բնութագիրը 2.Հասարակության քաղաքական համակարգի կատարելագործումը 3.Ոչ ժողովրդավարականից անցում ժողովրդավարության	2	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտությունե, 1992թ. 2.Քաղաքագիտությաններածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություններածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

		4.Ազգայինը անցումային համակարգում 5.Անցումային հասարակության քաղաքական կյանքը		
--	--	---	--	--

11.2.Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/ h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքան ակ	Ստուգման ը	Գրականություն ¹⁰
1	Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ	1.Քաղաքագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը: 2.Քաղաքագիտության կատեգորիալ համակարգը: 3.Քաղաքագիտության հետազոտության մեթոդները: 4.Քաղաքագիտության ֆունկցիաները: 5.Քաղաքագիտության և հասարակական մյուս գիտությունների կապը:	2	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
2	Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ	1.Օբյեկտ – սուբյեկտ հարաբերությունը քաղաքականության մեջ: 2.Քաղաքական սուբյեկտի բնութագիրը: 3.Քաղաքականության սուբյեկտի դասակարգման սկզբունքը: 4.Քաղաքականության սուբյեկտի խմբերը:	2	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.

¹⁰Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		5.Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ: 6.Գլոբալ իզագիական գլոբալ քաղաքական սուբյեկտներ:			4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
3.	Պետություն, տիպերը, ձևերը	1.Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում: 2.Պետության ծագումը: 3.Պետության ֆունկցիաներն ու հատկանիշները: 4.Պետության տիպերն ու ձևերը: 5.Պետական իշխանության մարմինների ֆունկցիաները: 6.Նախագահական կառավարում 7.Պառլամենտական կառավարում 8.Կիսանախագահական-կիսապառլամենտական կառավարում	2	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
4.	Քաղաքական իշխանություն	1.«Իշխանություն եկատեգորիայի քաղաքագիտական մեկնաբանումը 2.Իշխանության մեկնաբանման մակարդակները 3.Իշխանության ռեսուրսներն ու ծակները 4.Իշխանության տիպերն ու ձևերը 5.Իշխանության լեգիտիմության խնդիրը	2	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան, 2002
5	Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կոլտուրայի տիպերը	1.Քաղաքական գործընթացի էությունը: 2.Քաղաքական կոնֆլիկտի բնորոշումը: 3.Գործընթացի տիպերը: 4.Քաղաքական կոնֆլիկտի ձևերը, լուծման ուղիները: 5.Գործընթացների և կոնֆլիկտների դերը կյանքում:	2	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն ներածություն, Երևան, 1996թ.

					4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
6	Մարդու լեռնաքաղաքականության մեջ	1. Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ: 2. Անհատի քաղաքական դերի վերաբերյալ տարբերակներ: 3. Անհատի քաղաքականակտիվացման մակարդակներ: 4. Անհատի քաղաքականակտիվացման փուլերը: 5. Քաղաքական սոցիալիզացիա: 6. Քաղաքական սոցիալականացման փուլերը և մեխանիզմները:	2	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2. Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3. Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4. Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
7	Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Իրավական պետություն	1. Անցումային հասարակության բնութագիրը 2. Հասարակության քաղաքական համակարգի կատարելագործումը 3. Ոչ ժողովրդավարական իշխանության ժողովրդավարության 4. Ազգային ընդանցումային համակարգում 5. Անցումային հասարակության քաղաքական կյանքը	2	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2. Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3. Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4. Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

11.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/ h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
1.	Քաղաքագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
2.	Քաղաքագիտության կատեգորիալ համակարգը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
3.	Քաղաքագիտության հետազոտության մեթոդները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
4.	Քաղաքագիտության ֆունկցիաները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
5.	Քաղաքագիտության նկատարակական մոտեցիտությունների կապը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

6.	Օբյեկտ սուբյեկտ հարաբերությունը քաղաքականության մեջ:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
7.	Քաղաքական սուբյեկտի բնութագիրը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
8.	Քաղաքականության սուբյեկտիդասակարգման սկզբունքը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
9.	Քաղաքականության սուբյեկտի խմբերը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
10.	Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
11.	Պետության ծագումը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

12.	Պետության ֆունկցիաներն ու հատկանիշները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
13.	Պետության տիպերն ու ձևերը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
14.	Պետական իշխանության մարմինների ֆունկցիաները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
15.	Նախագահական կառավարում	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
16.	Պառլամենտական կառավարում	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
17.	Կիսանախագահական-կիսապառլամենտական կառավարում	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

18.	Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտությանն երաժույթ, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն երաժույթ, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
19.	Անհատի քաղաքական դերի վերաբերյալ ուսմունքները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտությանն երաժույթ, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն երաժույթ, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
20.	Անհատի քաղաքականակտիվացման մակարդակները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտությանն երաժույթ, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն երաժույթ, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
21.	Անհատի քաղաքականակտիվացման	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտությանն երաժույթ, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն երաժույթ, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
22.	Քաղաքական գործընթացի էությունը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտությանն երաժույթ, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն երաժույթ, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
23.	Քաղաքական կոնֆլիկտի բնորոշումը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտությանն երաժույթ, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն երաժույթ, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

24.	Գործընթացի տիպերը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
25.	Քաղաքական կոնֆլիկտի ձևերը, լուծման ուղիները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
26.	Գործընթացների կոնֆլիկտների դերը կյանքում:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
27.	<i>Անցումային հասարակության բնութագիրը</i>	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
28.	<i>Հասարակության քաղաքական համակարգի կատարելագործումը</i>	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
29.	<i>Ոչ ժողովրդավարականից անցում ժողովրդավարության</i>	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

30.	<i>Ազգայինը անցումային համակարգում</i>	Ռեֆոր ատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտությանն երաժույթուն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտությունն երաժույթուն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
-----	--	-------------	---------------------	-----------------	---

12. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

12.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, Դասընթացի ընթացքում ուսանողը հարցվելու է 2 անգամ՝ յուրաքանչյուրը մինչև 20 միավոր:
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, Ուսանողը դասընթացի ընթացքում ներկայացնելու է 1 ինքնուրույն աշխատանք:
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, Երկու բանավոր ստուգում՝ յուրաքանչյուրը մինչև 20 միավոր:

¹³[ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ](#)

- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

12.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁴

Հարցաշար

Առաջին ստուգում

1. Քաղաքագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը:
2. Քաղաքագիտության կատեգորիալ համակարգը:
3. Քաղաքագիտության հետազոտության մեթոդները:
4. Քաղաքագիտության ֆունկցիաները:
5. Քաղաքագիտության և հասարակական մյուս գիտությունների կապը:
6. Համաշխարհային քաղաքական մտքի պարբերացման սկզբունքը:
7. Անտիկ շրջանի քաղաքական միտքը:
8. Միջնադարյան քաղաքական տեսությունները:
9. Նոր և նորագույն շրջանի քաղաքական սկզբունքները:
10. Հայ քաղաքական մտքի զարգացման փուլերը:
11. Օբյեկտ – սուբյեկտ հարաբերությունը քաղաքականության մեջ:
12. Քաղաքական սուբյեկտի բնութագիրը:
13. Քաղաքականության սուբյեկտի դասակարգման սկզբունքը:
14. Քաղաքականության սուբյեկտի խմբերը:
15. Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ:
16. Գլոբալիզացիա և գլոբալ քաղաքական սուբյեկտներ:
17. Իրավա-քաղաքական համակարգի բնութագիրը

¹⁴Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

18. Իրավա-քաղաքական համակարգի կառուցվածքը
19. Համակարգ, ենթահամակարգ, տարր
20. Համակարգի տիպերն ու ձևերը
21. ՀՀ իրավա-քաղաքական համակարգը
22. Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում:
23. Պետության ծագումը:
24. Պետության ֆունկցիաներն ու հատկանիշները:
25. Պետության տիպերն ու ձևերը:
26. Իրավական պետության բնութագիրը:
27. Պետական իշխանության մարմինների ֆունկցիաները:
28. ՀՀ պետական կարգն ու կառուցվածքը:
29. Կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները տարբեր երկրներում
30. Նախագահական կառավարում
31. Պառլամենտական կառավարում
32. Կիսանախագահական-կիսապառլամենտական կառավարում
33. ՀՀ կառավարման համակարգը
34. «Իշխանություն» կատեգորիայի քաղաքագիտական մեկնաբանումը
35. Իշխանության մեկնաբանման մակարդակները
36. Իշխանության ռեսուրսներն ու լծակները
37. Իշխանության տիպերն ու ձևերը
38. Իշխանության լեգիտիմության խնդիրը

Երկրորդ ստուգում

1. Քաղաքական կազմակերպության բնորոշումը:
2. Կուսակցությունների տիպերը և գործունեության ձևերը:
3. Քաղաքական կազմակերպությունները Հայաստանի Հանրապետությունում:
4. Հասարակական կազմակերպություններ:
5. Քաղաքական համակարգ և կուսակցություն:

6. Անցումային հասարակության բնութագիրը
7. Հասարակության քաղաքական համակարգի կատարելագործումը
8. Ոչ ժողովրդավարականից անցում ժողովրդավարության
9. Ազգայինը անցումային համակարգում
10. Անցումային հասարակության քաղաքական կյանքը
11. Քաղաքական գործընթացի էությունը:
12. Քաղաքական կոնֆլիկտի բնորոշումը:
13. Գործընթացի տիպերը:
14. Քաղաքական կոնֆլիկտի ձևերը, լուծման ուղիները:
15. Գործընթացների և կոնֆլիկտների դերը կյանքում:
16. Քաղաքական կուլտուրայի հասկացությունը
17. Քաղաքական կուլտուրայի կառուցվածքային տարրերը
18. Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը
19. Քաղաքական կուլտուրայի ֆունկցիաները
20. Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ:
21. Անհատի քաղաքական դերի վերաբերյալ ուսմունքները:
22. Անհատի քաղաքական ակտիվացման մակարդակները:
23. Անհատի քաղաքական ակտիվացման փուլերը:
24. Քաղաքական սոցիալիզացիա:
25. Քաղաքական սոցիալականացման փուլերը և մեխանիզմները:
26. Լիդերի (առաջնորդի) բնորոշ գծերը:
27. Քաղաքական լիդերի էությունը:
28. Քաղաքական լիդերի գործունեության մակարդակները:
29. Լիդերի ֆունկցիաները և տիպերը:
30. Քաղաքական լիդեր և էլիտա:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝

բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

բոլոր կրթական ծրագրերի համար

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2025

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-065 ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	28	Դասախոսություն	14
			Մեմինար	14
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	32		
		60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացին պատասկը	Քաղաքագիտություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ քաղաքական պատմության, գործընթացների և զարգացման փուլերի մասին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը պետք է գաղափար ունենա քաղաքական համակարգի, պետության կառավարման տիպերի և ձևերի, քաղաքական իշխանության, քաղաքական կուլտուրայի, քաղաքական կազմակերպությունների, իշխանության ձևավորման սկզբունքների, միջազգային քաղաքական կազմակերպությունների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. 1.Ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման փուլերը, քաղաքական և քաղաքագիտական սուբյեկտների գործառույթները, սկզբունքները, մարդու տեղն ու դերը քաղաքական համակարգի կայացման և կատարելագործման վրա: 2.Տարբարակել պետական կառավարման համակարգի տիպերը, քաղաքական վարչակարգի բնույթը, ժողովրդավարական և ոչ ժողովրդավարական վարչակարգերի կիրառման սկզբունքները: 3.Մեկնաբանել պետության տիպերն ու ձևերը, իշխանության			

	ձևավորման առանձնահատկությունները կառավարման տարբեր մոդելներում: 4.Վերլուծել քաղաքական կոնֆլիկտների տիպերն ու կառուցվածքը, լուծման ուղիները, պարզաբանել լիդերի դերը քաղաքական գործընթացների կայացման և զարգացման վրա:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1.Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ Թեմա 2.Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ Թեմա 3.Պետություն, տիպերը, ձևերը Թեմա 4.Քաղաքական իշխանություն Թեմա 5.Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը Թեմա 6.Մարդու դերը քաղաքականության մեջ Թեմա 7.Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգը: Իրավական պետություն
Գնահատման մեթոդներ և չափանիշները	Բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք
Գրականություն	Պարտադիր- Պարտադիր 1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտությունե, 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Եր՞ան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Եր՞ան 2002թ. 5.ՀՀ Սահմանադրություն, Եր՞ան, 2015թ. Լրացուցիչ 1Հ. Մանուչարյան, Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության, Եր՞ան 2002թ. 2.Գ. Միրումյան« Քաղաքական ուսմունքների պատմություն, 2006թ

	4.Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն, 2017թ.
--	--

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-065 ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ			
Դասընթացին հատկացվող քննիչը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	8	Դասախոսություն	4
			Սեմինար	4
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	52		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացին պատակը	Քաղաքագիտություն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ քաղաքական պատմության, գործընթացների և զարգացման փուլերի մասին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը պետք է գաղափար ունենա քաղաքական համակարգի, պետության կառավարման տիպերի և ձևերի, քաղաքական իշխանության, քաղաքական կուլտուրայի, քաղաքական կազմակերպությունների, իշխանության ձևավորման սկզբունքների, միջազգային քաղաքական կազմակերպությունների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. <i>Գիտելիք</i> 1.ինքնուրույն վերլուծել քաղաքական իրադարձությունները 2.տարբերել քաղաքաքան և քաղաքագիտական սուբյեկտների			

	գործառույթները 3.տարբարակելաբետական կառավարման համակարգի տիպեր 4.տարբերակել պետության տիպերն ու ձևերը 5. հասկանալ քաղաքական կոնֆլիկտների տիպերն ու կառուցվածքը, լուծման ուղիները Հմտություն 1.գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն 2.հետազոտություններ կատարելու ունակություններ 3.սովորելու ունակություն 4.առաջնորդի հատկություններ 5.որակի կարևորության գիտակցում Կարողունակություն 1.վերլուծման և համադրման ունակություն 2.կազմակերպման և պլանավորման ունակություն 3.հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ 4.տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբերադրյուններից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն 5.քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն (ՄՁԿ1) 6.միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1.Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ Թեմա 2.Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ Թեմա 3.Պետություն, տիպերը, ձևերը Թեմա 4.Քաղաքական իշխանություն Թեմա 5.Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը Թեմա 6.Մարդու դերը քաղաքականության մեջ Թեմա 7.Անցումային հասարակության քաղաքական

	համակարգը: Իրավական պետություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք
Գրականություն	Պարտադիր 1.Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ. 5.ՀՀ Սահմանադրություն, Երևան, 2015թ. Լրացուցիչ 1.Հ. Մանուչարյան «Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության», Երևան, 2002թ. 2.Գ. Միրումյան «Քաղաքական ուսմունքների պատմություն» 2006թ. 3.Իերкин, Основы политологии, 1999г. 4.Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն, 2017թ.